

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA**

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Catedra „MEDICINĂ SPORTIVĂ”

Aprobat la Consiliul Facultății „Kinetoterapie”

Proces verbal nr. ____ din _____

Decan _____

Aprobat la ședința catedrei „Medicină Sportivă”

Proces verbal nr. ____ din _____

Șef catedră _____

**Curriculum la unitatea de curs
„ANATOMIA ȘI FIZIOLOGIA”**

specialitatea: 1013.1 – Servicii hoteliere, turism și agrement

Autori:

Moroșan I., dr., conf. univ.

Dorgan V., asist.univ.

Chișinău, 2019

CUPRINS

- I. **Notă de prezentare**
- II. **Cadru conceptual**
- III. **Administrarea disciplinei**
- IV. **Competențele dezvoltate în cadrul cursului și finalitățile de studiu**

- V . **Conținutul tematic al unității de curs**

- VI. **Strategii didactice**

- VII. **Sugestii de organizare a activității individuale ale studentului**

- VIII. **Strategii de evaluare**

Bibliografie recomandată

ANEXE

I. NOTA DE PREZENTARE

Disciplina "Anatomia și Fiziologia umană" are drept scop studierea structurală și funcțională a organismului uman. Specialiștii în acest domeniu trebuie să cunoască structura organismului uman și să facă cunoștință cu noțiunile generale despre funcțiile fiziologice ale diverselor organe, care îi va ajuta pe viitorii specialiști să aprecieze rolul organismului ca un sistem integrat capabil la adaptarea condițiilor mediului extern.

Totodată, obținând anumite cunoștințe în domeniul anatomiei și fiziologiei, viitorii specialiști vor fi capabili să cunoască mai detaliat structura aparatului locomotor al organismului, funcția principală a căruia este locomoția, să cunoască grupele principale de mușchi ale organismului, structura și funcțiile inimii. La tema "Sistemul sanguin" studenții în afară de noțiuni generale despre sânge cunosc grupele sangvine și factorul Rhus când detaliat studiază cum se face transfuzia de sânge, iar în caz de hemoragie a vaselor sangvine, studenții cunosc metodele de oprirea ei. Necesitatea acestei discipline reiese din cunoașterea structurii și funcțiilor organismului integrat, ceea ce este necesar pentru specialitatea pază, protecție și securitate.

Finalitățile acestui studiu sunt:

- * Identificarea caracteristicilor anatomiei și fiziologiei umane;
- * Aprecierea importanței anatomiei și fiziologiei umane pentru sănătate, organizarea muncii, sport etc;
- * Interpretarea mecanismelor de reglare a diferitelor sisteme de organe;
- * Cunoașterea rolului reactivității organismului la acțiunea efortului fizic;
- * Cunoașterea metodelor de cercetare utilizate în anatomie, fiziologie;
- * Argumentarea modificărilor activității organismului uman, a diferitelor sisteme în dependență de vîrstă și activitatea profesională;
- * Analiza și propunerea modalităților de normalizare a stării funcționale a organismului în situații stresante, stări încordate ale sistemului nervos central.

II. CADRUL CONCEPTUAL

Formarea cadrelor de înaltă competență profesională la facultățile USEFS impune necesitatea unui studiu aprofundat al disciplinei *Anatomia și fiziologia sportivă*.

Cursul *Anatomia și fiziologia sportivă* este disciplina în care se studiază topografia, morfologia și fiziologia corpului uman, particularitățile de amplasare și funcționare a acestora, modificările morfologice ce apar în procesul de practicare a exercițiilor fizice și sportului, ținând cont de dezvoltarea istorică a speciei umane în relație cu mediul ambiant, de particularitățile individuale și de vîrstă.

Organismul uman integru și indivizibil se studiază ca un sistem unitar la diverse nivele structurale (celular, tisular, nivel de organ, de sistem de organe), menținând în prim plan activitatea sistemelor de organe și modificările acestora, exersarea lor permanentă prin practicarea exercițiilor fizice și diverselor activități sportive.

Studierea topografiei organelor interne, a poziției lor în cutia toracică, în cavitatea abdominală, ori în cutia craniană, în raport cu organele vecine și fiziologia lor, le oferă studenților posibilitatea de a cunoaște profund localizarea acestora în organismul uman. Aceste cunoștințe sunt necesare pentru activitatea practică a viitorilor specialiști din domeniul programelor de recreere (îndeosebi pentru cei ce practică sporturi individuale), dar și pentru profesorii de educație fizică și antrenori, care trebuie să asigure adaptarea eficientă organismului la eforturile fizice, ținând cont de particularitățile morfologice ale organismului în aspect etatic.

Studierea structurii organelor interne, dar și a modificărilor ce intervin în ele sub influența exercițiilor fizice, le oferă viitorilor specialiști din domeniul educației fizice și sportului posibilitatea de a înțelege corect efectele benefice ale exercițiilor fizice pentru menținerea sănătății fizice a acestora, dar și riscurile ce apar atunci când ele depășesc posibilitățile fiziologice ale organismului.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea unității de curs/modulului	ANATOMIA ȘI FIZIOLOGIA SPORTIVĂ				Codul unității de curs/modulului	F01 O.01
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare finală (E /V)		E
Gradul de obligativitate (O – obligator)			O	Categoria formativă (F – fundamental)	F	Nr. de credite 6
Total ore din planul de învățământ	180		Contact direct	90	Lucrul individual	90
Ponderea tipului de activități (nr. de ore săptămânal) 3	Curs		30	Seminarii	60	Lecții practice
Cadrele didactice care asigură predarea unității de curs (nume, prenume, grad științific și titlul științifico-didactic)	Curs			Seminar / lucrări practice		
	MOROSAN ION conf.univ.			DORGAN VICTORIA lector universitar		
Limba de predare	ROMÂNĂ					
Catedra	MEDICINA SPORTIVĂ					

IV. COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI ȘI FINALITĂȚILE DE STUDIU

Cursul *Anatomia și morfologia fiziologia* are menirea de a asigura dobândirea de către studenți a unor cunoștințe fundamentale despre viscere, cavitățile corpului și morfologia funcțională a principalelor sisteme de organe.

1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale anatomiei; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională:

- descrierea conceptelor, teoriilor și noțiunilor fundamentale ale structurilor morfologice și fiziologia corpului uman,
- cunoștințe generale de bază,
- cunoștințe de bază necesare specialității de educație fizică,
- capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite.

2. Utilizarea (Integrare) cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului.

- Explicare și interpretare (explicarea și înțelegerea unor structuri anatomice și fiziologice precum și a conținuturilor teoretice și practice ale anatomiei și fiziologiei)

- Definirea termenilor de specialitate și formarea unui limbaj specific adecvat domeniului;

- Identificarea nivelurilor de organizare structurală și funcțională a organismului și a conexiunilor dintre ele;

- Descrierea componentelor aparatului locomotor, digestiv, respirator, cardiovascular și a modului de alcatuire și a funcțiilor îndeplinite.

3. Instrumental – aplicative (proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare în domeniul anatomiei)

- capacitatea de organizare și planificare
- capacitatea de evaluare și autoevaluare
- abilități de cercetare.

COMPETENȚE TRANSVERSALE ȘI TRANSDISCIPLINARE

1. Autonomie și responsabilitate

- dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității;
- să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale;
- să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei.

•

2. Interacțiune socială;

- să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate;
- să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă;
- să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa;
să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității.

3. Dezvoltare personală și profesională

- să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții,
- să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale;
- să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective;
- să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării .

V. CONȚINUTUL TEMATIC AL UNITĂȚII DE CURS

TEMELE CURSULUI		NR.DE ORE ALOCAT					
Nr.	Denumirea temelor Principalele subteme recomandate	Secția zi			secția cu frecvență redusă		
		P	L	LI	P	L	LI
1.	Structura corpului uman Introducere în disciplină: definiția, scopul și obiectivele disciplinei. Noțiuni de organism. Tipurile de țesuturi. Noțiuni de organe. Sistemele de organe.	2	2	6	1	2	10
2.	Anatomia și fiziologia aparatului locomotor: Funcțiile aparatului locomotor pasiv.OsteologiaStructurascheletului corpului uman, toracele, membrele și capul.Artrologia, noțiuni generale ,clasificarea.Articulațiile corpului uman, trunchiului,membrelor și capului	2	6	14	1	1	10
3.	Miologia. Structura,clasificarea și funcția mușchilor. Muschii trunchiului și capului. Mușchii membrelor	2	6	10		1	10
4.	Anatomia și fiziologia sistemului cardiovascular. Structuracordului. Circulația mare și mică.	2	4	10	1	2	10
5.	Particularitățile fiziologice ale inimii.Ciclul cardiac. Sistemul de conducere a inimii.Tensiunea arterială. Pulsul. Reglarea activității inimii. Modificarea tensiunii arteriale la un efort fizic.	2	6	15	1	2	10
6.	Anatomia și fiziologia sistemului digestiv. Structura organelor digestive. Glandele aparatului digestiv: ficatul și pancreasul.	2	4	15	1	1	10
7.	Digestia gastrică.Digestia intestinală.Absorbția. Ficatul și funcțiile lui. Acțiunea efortului fizic asupra sistemului digestiv,	2	6	10		1	10
8.	Anatomia și fiziologia glandelor endocrine Particularități anatomo-fiziologice ale glandelor endocrine. Hormonii glandelor endocrine. Importanța glandelor endocrine în adaptarea organismului.	2	6	15		2	10
9.	Anatomia și fiziologia analizatorilor. Structura organelor sensoriale. Organul văzului. Organul auzului. Analizatorul vestibular.Importanța organelor sensoriale în activitatea fizică.	2	4	10	1	2	10
10.	Anatomia și fiziologia sistemului nervos. Sistemul nervos central. Sistemul nervos vegetativ. Importanța sistemului nervos pentru activitatea sportivă.	2	2	10	1	1	10
11.	Sistemul nervos periferic. Impulsul nervos. Arc reflexul. Organul gustativ și olfactiv. Analizatorul senzitiv.	2	2	10		1	10
12.	Anatomia și fiziologia sistemului de excreție. Structura organelor urinare. Mecanismul de formare a urinei. Glandele sudoripare. Acțiunea efortului fizic asupra organelor excretoare.	2	2	10		1	10
13.	Anatomia și fiziologia sistemului respirator. Structura organelor respiratorii. Mecanismul inspirației și expirației. Capacitatea vitală a organismului. Cerința și datoria de oxigen.Modificarea respirației la acțiunea efortului fizic.	2	2	15	1	1	10

14.	Fiziologia sistemului sanguin. Noțiuni generale despre sistemul sangvin. Elementele figurate ale singelui. Plasma sangvină.	2	4	10	1	1	10
15	Hemoglobina. Grupele sangvine. Factorul Rezys. Funcțiile sângelui.	2	4	10		1	10
	TOTAL	30	60	180		20	150

VI. STRATEGII DIDACTICE

Componentele de bază ale curriculumului sînt strategiile didactice utilizate în cadrul procesului de predare-învățare, îndreptate spre realizarea eficientă a obiectivelor curriculare. Prin utilizarea corectă a strategiilor didactice se va realiza eficient cunoașterea diverselor aspecte a motricității speciale. Studenții sînt motivați să se implice activ în realizarea obiectivelor curriculare, să-și formeze deprinderi intelectuale, capacități cognitive, atitudini și comportamente civice.

Demersul educațional, orientat spre formarea de competențe cu caracter de integrare, solicită o proiectare didactică în care relația profesor-student să fie privită din perspectiva rolului de bază al profesorului în calitate de ghid și moderator, partener și consilier, creator de situații de învățare și promotor de cunoștințe istorice. Astfel, ne propunem să formăm un șir de competențe integratoare, precum:

- Elaborarea și prezentarea comunicărilor scrise cu conținut specific morfologiei și fiziologiei ;
- Organizarea dezbaterilor asupra unor tematici din domeniul anatomiei și fiziologiei;
- Elaborarea și publicarea unor articole privind abordările moderne și necesare în anatomia și fiziologiei.

Curriculumul actual este orientat spre schimbarea rolurilor celor doi parteneri ai procesului educațional: *profesor și student*. *Profesorul* va pune accent pe facilitarea învățării, încurajarea studenților pentru a formula puncte de vedere personale bine documentate și argumentate, colaborarea cu studenții în realizarea demersului didactic.

Studenții se vor orienta spre învățarea prin cooperare, învățarea în contexte formale și nonformale, transferul de cunoștințe etc.

Profesorul va selecta strategiile didactice adecvate în funcție de mai mulți factori (condițiile instituției, particularitățile de vîrstă și individuale, resursele didactice disponibile, pregătirea profesorului etc.). În funcție de obiectivele planificate, cadrele didactice pot utiliza atât strategii tradiționale, cât și moderne: *expunerea, asaltul de idei, lectura ghidată, demonstrația didactică, explicația, exercițiul didactic, studiul de caz, descoperirea didactică, utilizarea surselor, cercetarea individuală, cercetarea de grup, agenda cu notițe paralele, simularea, judecată in triadă, jocul de rol* etc.

Toate strategiile didactice sînt eficiente în măsura în care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la formarea spiritului civic, a capacităților și atitudinilor studenților.

Metodele de învățămînt se folosesc cu ajutorul diferitor mijloace: orale și scrise (scheme, grafice), audiovizuale (filme, casete, resurse mass-media).

Sugestiile metodologice sînt modalități puse în aplicare în relațiile dintre profesor-student și student – student pentru a realiza o cooperare eficientă între componentele curriculare: obiective, unități de conținuturi, modalități de realizare a reabilitării fizice.

Demersul didactic este o activitate complexă, care include competențe de proiectare, realizare și evaluare a procesului educațional. Noțiunea de *demers didactic postmodern* are un

sens amplu și multidimensional, incluzind, în primul rând, nivelul macrodidactic (un semestru, un an, un ciclu, toți anii de studii, în cazul nostru, învățământul universitar) și, în al doilea rând, nivelul microdidactic (ora didactică). Cu toate deosebirile de structură, rigorile esențiale sînt aceleași:

- axarea activităților pe interesele și nevoile studentului;
- dezvoltarea la studenți a gândirii critice;
- dezvoltarea motivației pentru învățare și pentru menținerea ei durabilă;
- orientarea discursului didactic spre dezvoltarea continuă a abilităților și transformarea acestora în competențe;
- integrarea obiectivelor de referință, a sarcinilor de realizare a acestor obiective, a obiectivelor de evaluare și a sarcinilor de evaluare într-un act educațional integrat;
- selectarea și adaptarea strategiilor didactice în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale studenților, oportunitățile și interesele acestora;
- proiectarea și realizarea demersului didactic în baza experiențelor anterioare ale studenților întru asigurarea unei învățări durabile;
- includerea dimensiunilor interdisciplinarității, interculturalității și multiperspectivității în demersul educațional.

Profesorul contemporan organizează și monitorizează procesul educațional, pentru a-i asigura acestuia un caracter coerent, dinamic și relevant. Rigorile respective vor contribui la schimbarea calitativă a accentelor demersului didactic, iar profesorul, din gestionar al procesului educațional va deveni un partener de încredere al studentului în dobîndirea și acumularea cunoștințelor și în formarea lui ca cetățean democratic.

Procesul predării anatomiei funcționale la specialitatea de cultură fizică de recuperare implică iminența și perseverența profesorului de a dezvolta la studenți abilități și a le transforma în competențe funcționale. Construcția piramidei cunoașterii va avea la bază cunoștințe fundamentale anatomo-fiziologice. Pentru ca să dobîndească aceste cunoștințe, studentul trebuie să posede un set de abilități asimilate în procesul educațional, cum ar fi:

- lectura conștientă, înțelegerea textelor, a literaturii de specialitate și documentelor;
- analiza critică și sinteza lecturilor;
- deosebirea dintre general și particular;
- formarea unei atitudini critice asupra domeniului reabilitării fizice în neurorecuperare.

Pornind de la ideea că profesorul trebuie să se bucure de autonomie în organizarea demersului didactic bazîndu-se pe principiile de responsabilitate și profesionalism, ne vom limita doar la cîteva recomandări. În funcție de preferințele și experiențele didactice ale profesorului în proiectarea și organizarea demersului didactic primar, recomandăm utilizarea în procesul de organizare didactică atît a cadrului tradițional, cît și a celui recent, în speță, cadrul *Evocare–Realizare a sensului–Reflecție–Extindere (ERRE)*

Un important aspect al strategiilor educaționale este *învățarea autonomă*, ce desemnează un proces de achiziționare a experienței cognitive noi și de formare a competențelor de învățare a studentului, care devine un posesor de cunoștințe și participant activ al procesului de învățare. *Cadrele didactice se vor baza pe principiile învățării autonome*, printre care se numără: stimularea și formarea spiritului activ și de inițiativă; selectarea materialului aplicativ în învățarea autonomă; exersarea continuă; axarea pe motivarea individului; depășirea sau evitarea situațiilor de conflict și stabilirea căilor de soluționare a acestora; cultivarea toleranței și stimei față de alții; respectarea aspectului teleologic drept factor motivator al învățării.

Un imperativ al societății contemporane este utilizarea strategiilor didactice interactive. Procesul educațional conceput într-un format interactiv presupune o simbioză organică a metodelor și procedeelor de lucru în grup cu cele individuale pentru obținerea finalităților scontate. Interacțiunea corectă dintre profesori și student, precum și dintre student și student, realizată corect, permite realizarea unei proporții optime între învățare și aplicare, contribuind în mod substanțial la transformarea studentului într-un subiect activ al procesului educațional. Este important ca profesorul, în procesul de selectare a strategiilor didactice, să țină cont de teoria inteligențelor multiple și în această ordine de idei să folosească atât metode reflexive, cit și dinamice, în special *studii de caz, simulări de situații reale, jocul de rol* etc. Numai în felul acesta, profesorul va reuși să realizeze un demers didactic calitativ în corespundere cu profilul și particularitățile individuale ale studenților.

VII. STRATEGII DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII INDIVIDUALE ALE STUDENTULUI

Teme pentru activitatea individuală a studentului

1. Scolioza coloanei vertebrale.
2. Deformarea cutiei toracice.
3. Anemia.
4. Transfuzia de sânge.
5. Importanța factorului Rezys .
6. Hemorogia și metodele de oprire a ei.
7. Infarctul miocardic.
8. Asfexia, metodele de protecție.
9. Cancerul pulmonar.
10. Acțiunea fumatului, alcoolului asupra organismului.
11. Pneumotoraxul, metodele de protecție.
12. Bolile gastrice și profilaxia lor.
13. Hepatita, metodele de protecție.
14. SIDA, metodele de protecție.
15. Pielonifrita, metodele de protecție.
16. Bolile glandei tiroide, profilaxia lor.
17. Bolile hipofizei, profilaxia lor.
18. Diabetul zaharat la copii și maturii.
19. Depresia.
20. Dereglările personalității.
21. Epilepsia.
22. Boli cu transmisie sexuală, metodele de protecție.
23. Locurile slabe ale peretelui abdominal.
24. Analiza activității mușchilor în locoțiții ciclice și aciclice.
25. Morfologia funcțională a aparatului digestiv.

26. Structura arborelui bronhial.
27. Pleura, cavitatea pleurală și mediastinul.
28. Particularitățile de vîrstă al aparatului locomotor.
29. Particularitățile morfologice ale cordului la sportivi.
30. Circulația limfatică.
31. Clasificarea morfologiei sportive.
32. Manifestarea proceselor de adaptare a organismului la efortul fizic.
33. Indicatori integrali și particulari ai vârstei biologice.
34. Morfologia constituțională și dimorfismul sexului.
35. Particularitățile de vîrstă ale articulațiilor.

VIII. STRATEGII DE EVALUARE

Condiții de acordare a creditelor:

- promovarea testului de verificare a cunoștințelor teoretice din timpul semestrului;
- prezența la lucrările de laborator (în proporție de 80%);
- prelucrarea temelor absente.

Mod de examinare:

- examenul final presupune o probă scrisă sub formă de test.

Pe parcursul semestrului se efectuează două evaluări curente ale studenților și un referat, iar la finele lui studenții susțin un examen. Media evaluărilor curente constituie 60% din nota finală.

Evaluarea cunoștințelor pe parcursul anului de învățământ se apreciază cu note de la 10 la 1, după cum urmează:

1. Nota 10 sau „excelent” (echivalent ECTS – A) este acordată pentru demonstrarea profundă și remarcabilă a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, creativitate și aptitudini în aplicarea competențelor dobândite, lucrul independent considerabil și cunoaștere versată a literaturii din domeniul respectiv. Studentul a însușit 96 – 100% din materialul inclus în curriculum.

2. Nota 9 sau „foarte bine” (echivalent ECTS – B) este acordată pentru o demonstrare foarte bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități foarte bune în aplicarea competențelor dobândite cu câteva erori nesemnificative. Studentul a însușit 86-95% din materialul inclus în curriculum-ul.

3. Nota 8 sau „bine” (echivalent ECTS – C) este acordată pentru demonstrarea bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități bune în aplicarea finalităților de studiu cu o anumită lipsă de încredere și imprecizie ce țin de profunzimea și detaliile cursului/modulului, dar pe care studentul poate să le corecteze prin răspunsuri la întrebări suplimentare. Studentul a însușit 76-85% din materialul inclus în curriculum-ul

4. Notele 6 și 7 sau „satisfăcător” (echivalent ECTS – D) sunt acordate pentru demonstrarea competențelor de bază dezvoltate de unitatea de curs/modul și abilitatea de aplicare a acestora în situații tipice. Răspunsul studentului este lipsit de încredere și se constată lacune considerabile în cunoașterea unității de curs/modulului. Studentul a însușit 56– 65% și respectiv 6 – 75% din material.

5. Nota 5 sau „slab” (echivalent ECTS - E) este acordată pentru demonstrarea competențelor minime din domeniul unității de curs/modulului, punerea în aplicare a cărora întâmpină numeroase dificultăți. Studentul a însușit 46– 5% din material.

6. Notele 3 și 4 (echivalent ECTS – FX) sunt acordate în momentul în care studentul eșuează în demonstrarea competențelor minime și pentru a promova unitatea de curs se cere lucru suplimentar. Studentul a însușit 26-35 % și respectiv 36-45 % din material.

7. Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător” (echivalent ECTS – F) sunt acordate studentului care a copiat sau a demonstrat o cunoaștere minimă a materiei de 0 – 25%. Pentru a promova unitatea de curs mai trebuie de lucrat încă foarte mult. Evaluarea cunoștințelor în timpul sesiunii se apreciază cu note de la 10 la 1.

Notele de la “5 ” până la “10”, obținute în rezultatul evaluării unității de curs, permit obținerea creditelor alocate acestora, conform Planului de învățământ.

Nota finală rezultă din suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală, fiind rotunjită în folosul studentului până la cifră întreagă. Studentul care la evaluarea curentă are nota mai mică de „5” nu este admis la evaluarea finală.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero).

Studentul are dreptul a 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Temele pentru evaluarea curenta
Nr. I
Anatomia și fiziologia aparatului locomotor

Forma de evaluare: Orală

1. Forma funcția și structura oaselor.
2. Coloana vertebrală. Structura și rolul ei.
3. Toracele. Structura sternului și coastelor; Structura scheletului craniului;
4. Structura centurii scapulare; Scheletul membrului superior;
5. Structura centurii pelviene; Scheletul membrului inferior
6. Structura, funcția și clasificarea mușchilor;
7. Mușchii capului : faciali și epicranieni; Mușchii gâtului;
8. Mușchii trunchiului; Mușchii membrului superior;
9. Mușchii membrului inferior.
10. Structura, forma, clasificarea articulațiilor;
11. Articulațiile coloanei vertebrale; Articulațiile toracelui;
12. Articulațiile membrului superior; Articulațiile membrului inferior.
13. Travaul muscular, pirghiile osteo-articulare.

Temele pentru evaluarea curenta
Nr. II
Slahnologie si fiziologia organelor interne

Forma de evaluare: Orală

1. Anatomia și fiziologia sistemului digestiv
2. Anatomia și fiziologia sistemului respirator
3. Anatomia și fiziologia sistemului urogenital
- 4 Anatomia și fiziologia cardiovascular
5. Anatomia și fiziologia sistemului limfatic
6. Compoziția și funcția singelui
7. Anatomia și fiziologia sistemului nervos
8. Anatomia și fiziologia organelor de simț.

Chestionar

Pentru susținerea examenului la disciplina
Anatomia și fiziologia umană

1. Definiți noțiunile de *anatomie* și *fiziologie* și caracterizați metodele de cercetare folosite în această disciplină.
2. Caracterizați structura corpului uman.
3. Numiți funcțiile principale ale aparatului locomotor.
4. Descrieți structura osului.
5. Descrieți structura coloanei vertebrale.
6. Caracterizați cutia toracică.
7. Descrieți scheletul membrelor superioare și inferioare.
8. Caracterizați structura, forma, clasificarea și funcția mușchilor.
9. Descrieți mușchii gâtului și capului.
10. Caracterizați mușchii toracelui, mușchii spatelui.
11. Caracterizați mușchii membrului superior și mușchii membrului inferior.
12. Numiți funcțiile sîngelui și compoziția sîngelui.
13. Caracterizați eritrocitele. Numiți norma, funcțiile, forma etc.
14. Descrieți leucocitele, funcțiile lor, norma, grupele principale de leucocite.
15. Caracterizați trombocitele, norma, funcția lor.
16. Descrie acțiunea efortului fizic asupra sistemului sanguin.
17. Caracterizați structura inimii.
18. Descrieți circulația mare și circulația mică.
19. Caracterizați proprietățile fiziologice ale inimii.
20. Caracterizați ciclul cardiac.
21. Analizați procesul de conducere a inimii.
22. Analizați circulația sîngelui prin vasele sangvine.
23. Descrieți tensiunea arterială și modificarea ei la efort fizic.
24. Caracterizați reglarea nervoasă, umorală și reflexă a inimii.
25. Caracterizați structura organelor respiratorii.
26. Caracterizați mecanismul de inspirație și expirație.
27. Dați definiția capacității vitale a plămînilor și numiți componentele ei.
28. Descrieți acțiunea efortului fizic asupra sistemului respirator.
29. Analizați structura organelor digestive.
30. Descrie digestia gastrică, digestia intestinală.

31. Descrie absorbția substanțelor alimentare.
32. Argumentează rolul ficatului în digestie, numește funcțiile lui.
33. Descrie acțiunea efortului fizic asupra sistemului digestiv.
34. Descrie structura organelor urinare.
35. Argumentează mecanismul de formare a urinei.
36. Descrieți glandele sudoripare ca organe de excreție.
37. Argumentați acțiunea efortului fizic asupra sistemului urinar.
38. Descrie proprietățile anatomo-fiziologice ale glandelor endocrine.
39. Descrie glanda tiroidă, hormonii și acțiunea lor, hipo-și hiperfuncția ei.
40. Descrie hipofiza, hormonii ei, acțiunea lor, hipo-și hiperfuncția ei.
41. Descrie pancreasul endocrin, hormonii, hipo-și hiperfuncția lui.
42. Descrie suprarenalele, hormonii, hipo-și hiperfuncția lor.
43. Descrie rolul hormonilor suprarenalei în adaptarea organismului la un efort fizic.
44. Descrie timusul și importanța lui în imunitate.
45. Descrie structura analizatorului vizual.
46. Descrie analizatorul acustic.
47. Caracterizați structura și funcțiile pielii.
48. Caracterizați structura și funcțiile măduvei spinării.
49. Caracterizați părțile principale ale encefalului.
50. Fiziologia SNC.

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

EXAMEN DE CAPACITATE

Aprobat: Șef catedră _____ dr., conf. univ., E.Erhan

BILETUL DE EXAMINARE Nr. 1

Disciplina de studiu: Anatomia și fiziologia

Nume/

prenume _____

Facultatea: Sport

Grupa: _____

SUBIECTUL 1. Toracele		
1.1.	Caracterizați scheletul toracelui.	3 puncte
1.2.	Enumerați mușchii spatelui	5 puncte
1.3.	Indicați articulațiile membrului superior	7 puncte
SUBIECTUL 2. Gamba		
2.1.	Indicați elementele structurale a sistemului digestiv	3 puncte
2.2.	Caracterizați procesul de respirație	5 puncte
2.3.	Enumerați funcțiile sistemului sistemului digestiv	7 puncte
SUBIECTUL 3. Sistemul digestiv		
3.1.	Enumerați segmentele SNC	3 puncte
3.2.	Caracterizați structura urechii	7 puncte

Punctajul	20-23	24-26	27-30	31-33	34-37	38-40
Nota	5	6	7	8	9	10

Examinator: _____ Dorgan Victoria

BIBLIOGRAFIE

1. Batuiiev A., Nichitina I. Îndreptar pentru lecțiile practice la fiziologie. L. 2003.
2. Batuiiev A., Practicum mare la fiziologia omului și animalelor. M., 2007.
3. Cabanov A. Îndreptar la lecțiile de fiziologie. L., 2007.
4. Peter Abrahams. Atlasul corpului uman : structura și funcțiile organismului, Bucuresti: Corint, 2011.
5. V. Ranga, T. Șeicaru, Fl. Alexe., Anatomia omului, editura Kullusy
6. V. Ranga, Dr.I. Teodorescu Exarcu. Anatomia și fiziologia omului, Editura medicală-București- 1970
7. Catereniuc I., Lupașcu T. et al. Anatomia omului (*culegere de cursuri pentru Facultatea Farmacie*). Chișinău, 2015, 399 p.
8. Catereniuc I., Lupașcu T. et al. Vol. I. Aparatul de susținere și mișcare (*culegere de cursuri pentru Facultatea Medicină*). Chișinău, 2011, 264 p.
9. Catereniuc I., Lupașcu T. et al. Vol. II. Sistemul nervos central. Splanhnologie (*culegere de cursuri pentru Facultatea Medicină*). Chișinău, 2015, 340 p.
10. Catereniuc I., Lupașcu T. et al. Vol. III. Sistemele cardiovascular, limfatic, nervos periferic și organele senzoriale (*culegere de cursuri pentru Facultatea Medicină*). Chișinău, 2015, 426 p.
11. Catereniuc I., Lupașcu T., Babuci A., Zorin Z., Bendelic A. et al. Culegere de teste și probleme de situație la anatomia omului. II. Sistemul nervos central. Splanhnologie. Chișinău, 2015, 267 pag.
12. Catereniuc I., Lupașcu T., Babuci A., Zorina Z., Bendelic A. et al. Culegere de teste și probleme de situație la anatomia omului. III. Sistemele cardiovascular, limfatic, nervos periferic și organele senzoriale. Chișinău, 2015, 264 p.
13. Catereniuc I., Lupașcu T., Ștefanet M., Batâr D. et al. Culegere de teste și probleme de situație la anatomia omului. I. Aparatul locomotor. Chișinău, 2014, 176 p.
14. Catereniuc I., Lupașcu T., Tașnic M. et al. Culegere de scheme la anatomia omului / Сборник схем по анато- мии человека / Collection of schemes for human anatomy. Ed. a V-a (revăzută și completată). Chișinău, 2014, 256 p.
15. Lupașcu T., Catereniuc I., Globa L., Batâr D., Babuci A., Bendelic A. (sub red. Catereniuc I., Lupașcu T.). Lucrări practice la Anatomia Omului / *Notebook for Practicalwork at Human Anatomy / Практические заня- тия по анатомии человека* (Ghid pentru autoinstruire / *Guide for self-studying / Пособие по самоподго- товке*). Ed. a IX-a trilingvă (revăzută și completată). I. Aparatul locomotor. Viscere. / I. *Locomotor Apparatus. Internalorgans. / I. Опорно-двигательный аппарат. Внутренние органы*. Chișinău, 2016, 320 p.
16. Ștefanet M. Anatomia omului. Vol. I, ed. 2 (revăzută și completată). Ch.: CE-P *Medicina*, 2007, 2014
17. Ștefanet M. Anatomia omului. Vol. II, ed. 2 (revăzută și completată). Ch.: CE-P *Medicina*, 2008, 2015
18. Ștefanet M. Anatomia Omului. Vol. III, ed. 2 (revăzută și completată). Ch.: CE-P *Medicina/Tipografia Sirius SRL*, 2010, 2016
19. Moroșan R., Dorgan V., Moroșan I., Dorgan V. Atlas la anatomie. Chișinău, 2018.
20. Moroșan I., Moroșan R., Dorgan V., Dorgan V., Anatomie și morfologie sportivă, Chișinău 2018, tipogr. Primex-Com, ISBN 978-9975-110-96-9. 37p.
21. Moroșan I., Stratu A. Rolul antrenamentului în circuit în optimizarea stării funcționale a aparatului neuro-muscular al elevilor de 10-11 ani. În. *Materialele Conferinței Științifice Studentești "Probleme actuale ale teoriei și practicii culturii fizice"*, Ediția XXI-a, 4 aprilie 2018, Chișinău, 2018, p. 35-37.

ANEXA 1

Model foaie de titlu pentru referat/portofoliu

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
(font 14, Bold, centered)

FACULTATEA DE PEDAGOGIE (font 14, Bold, centered)

CATEDRA DE MEDICINĂ SPORTIVĂ

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI (font 14, Bold, centered)

TITLUL REFERATULUI/PORTOFOLIULUI (font 16, Bold, centered)

Autorul:

Conducător științific: _____

Numele, prenumele, gradul științific

CHIȘINĂU 2019